
ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Α' Διεθνές Κυπρολογικό Συνέδριο.— Στις 14 - 19 'Απριλίου συνήλθε στη Λευκωσία τὸ Α' Διεθνές Κυπρολογικό Συνέδριο, ὀργανωμένο ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία Κυπριακῶν Σπουδῶν, μὲ πλούσια συμμετοχὴ ἑλληνικῶν καὶ ξένων Πανεπιστημίων, Ἀκαδημιῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων. Συγκεντρώθηκαν περίπου 370 συνέδριοι καὶ ἔγιναν περί τις 100 ἀνακοινώσεις σὲ θέματα ἀναφερόμενα στὴ μακρά ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς μεγαλονήσου καὶ τὴν πολὺπλευρὴ προσφορὰ τῆς στὸν πολιτισμὸ. Ἀπὸ τὶς ξένες χώρες ἀντιπροσωπεύτηκαν κυρίως ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Τουρκία. Ἰδιαίτερα αἰσθητὴ ἦταν ἡ συμβολὴ τῶν Κυπρίων ἐπιστημόνων, πού ἔκαμαν πολλὰ καὶ ἀξιόλογες ἀνακοινώσεις καὶ ἔλαβαν μέρος σὲ ὅλες τὶς συζητήσεις. Οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου ἔγιναν μὲ ὑποδειγματικὴ τάξη καὶ ἄνεση στὶς λαμπρὲς αἴθουσες τοῦ ξενοδοχείου Χίλτον.

Τὸ Συνέδριο περιέλαβε τρία τμήματα: Ἀρχαῖο, μεσαιωνικὸ καὶ νεώτερο. Οἱ συνέδριοι εἶχαν τὴν εὐκαιρία στὰ διαλείμματα νὰ θαυμάσουν τὴν πλουσιότατη ἔκθεση παλαιῶν δυσέυρετων, ἀλλὰ καὶ νέων βιβλίων σχετικῶν μὲ τὴν Κύπρο, τὴν ἔκθεση βυζαντινῶν εἰκόνων, χορωδία βυζαντινῆς μουσικῆς, λαογραφικὰ παραστάσεις, τὰ ἀξιόλογα μουσεῖα τῆς Λευκωσίας, καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν ἀρχαιολογικοὺς τόπους σὲ δυὸ ἡμερήσιες ἐκδρομὲς, μὴ πρὸς τὰ ἀνατολικά, στὴ Σαλαμίνα καὶ τὴν Ἀμμόχωστο, καὶ μὴ πρὸς τὰ δυτικά, στὴ μονὴ Κύκκου καὶ στὴν Πάφο. Τὸ Β' Κυπρολογικὸ Συνέδριο ἀποφασίστηκε νὰ γίνῃ ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνια.

Διεθνὴς Συνάντηση γιὰ τὴν Ἐπικὴ Ποίηση.— Στις 28 Μαρτίου-3 Ἀπριλίου 1969 πραγματοποιήθηκε στὴ Ρώμη ἡ διεθνὴς συνάντηση πού διοργάνωσε ἡ περίφημη Ἀκαδημία τῶν Λυκῶν (Accademia Nazionale dei Lincei) μὲ θέμα «Ἡ ἐπικὴ ποίηση καὶ ἡ διαμόρφωσή της» (βλ. Ἑλληνικά 21 [1968] 484). Τριάντα περίπου ἐπιστήμονες ἀπὸ διάφορες χώρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς πῆραν μέρος στὴ συνάντηση καὶ παρουσίασαν εἰσηγήσεις σχετικὲς μὲ τὸ θέμα. Τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσώπευσε ὁ καθηγητὴς τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης κ. Λίνος Πολίτης, ὁ ὁποῖος παρουσίασε καὶ εἰσήγησε σχετικὴ μὲ τὸ βυζαντινὸ ἔπος τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα. Εἰσήγησε σχετικὴ μὲ τὸν Διγενῆ παρουσίασε καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Καθολικοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μιλάνου Agostino Pertusi. Στὸν βυζαντινὸν χῶρον ἀναφερόταν ἐπίσης εἰσήγησε τῆς Enrica Follieri γιὰ τὸ «Ποίημα τοῦ Βελισσαρίου στὴ βυζαντινὴ ἐπικὴ ποίηση». Οἱ συνεδριάσεις γίνονταν στὴν ἑπαυλὴ Farnesina, ἀπὸ τὰ κομψότερα καὶ ὠραιότερα οἰκοδομήματα τοῦ πρώτου 16ου αἰῶνα. Οἱ εἰσηγήσεις ἀναφέρονταν στὴν ἀρχαία ἐπικὴ ποίηση (Albert Bates Lord, R. Cantarella, K. Schefold), στὴ βυζαντινὴ, στὸ μεσαιωνικὸ ἔπος καὶ στὰ chansons de gestes, στὰ ρωσικὰ καὶ σερβοκροατικὰ καὶ στὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μεσαιωνικὰ ἐπικά ποιήματα τῆς Ἀνατολῆς. Τὴν προεδρία τοῦ συνεδρίου εἶχε ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας πρεσβευτὴς Enrico Cerulli, πού ἐλάμβανε συχνὰ

μέρος στις συζητήσεις και διήυθνε τὸ συνέδριο μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία. Στὴν καταληκτικὰ συνεδρίαση εὐχαρίστησε, ἐκ μέρους τῶν ξένων συνέδρων, μὲ πολὺ θερμὰ καὶ ἐμπνευσμένα λόγια, ὁ καθηγητὴς D. Lihačev τῆς Σοβιετικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν. Τὴν Κυριακὴ 30 Μαρτίου ὁργανώθηκε ἐκδρομὴ τῶν συνέδρων στὸν πύργο τῆς Sermonetta (NA τῆς Ρώμης).

Ἱστορικὸ Διεκκλησιαστικὸ Συνέδριο.—Ἀπὸ τὶς 30 Ἀπριλίου ὠς τὶς 4 Μαΐου 1969 πραγματοποιήθηκε στὸ Bari τῆς Ν. Ἰταλίας τὸ πρῶτο Ἱστορικὸ Διεκκλησιαστικὸ Συνέδριο, ποῦ εἶχε ὁργανωθῆ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Βατικανοῦ καὶ τὶς Θεολογικὰς Σχολὰς τῆς Χάλκης καὶ τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης (βλ. Ἑλληνικά, 21 [1968] 483-484). Κύριο θέμα τοῦ Συνεδρίου εἶχε ὀριστῆ ἡ ἱστορικὴ καὶ θεολογικὴ παρουσίαση τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας στὴν Ἰταλία ἀπὸ τὸν 8ο ὠς τὸν 16ο αἰῶνα. Πῆραν μέρος διακόσιοι περίπου ἱστορικοὶ καὶ θεολόγοι ἀπὸ διάφορες χῶρες, κυρίως ἀπὸ τὴν Ἰταλία καὶ τὴν Ἑλλάδα. Στὸ Συνέδριο ἐκπροσωπήθηκε καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Καλαβρίας κ. Αἰμιλιανὸ Τιμιάδη. Ἐπίσημες γλῶσσες ὀρίστηκαν ἡ ἑλληνικὴ, ἡ ἰταλικὴ καὶ ἡ γαλλικὴ. Παρουσιάστηκαν εἴκοσι δύο εἰσηγήσεις καὶ ἀνακοινώθηκαν ἀπὸ τὸν Mons. Maccarone, Πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Ἀγίας Ἐδρας καὶ κύριο ὁργανωτὴ τοῦ Συνεδρίου, πενήντα τρεῖς ἀνακοινώσεις. Καὶ οἱ εἰσηγήσεις καὶ οἱ ἀνακοινώσεις ἀφοροῦσαν κατὰ κανόνα στὰ ἐξῆς βασικὰ θέματα: α) Ἐπισκοπὲς καὶ ἐπίσκοποι τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Ἰταλίας, β) Σχέσεις τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς μὲ τοὺς πάπες καὶ τοὺς οἰκουμενικοὺς πατριάρχες, γ) Ὁ ἑλληνικὸς μοναχισμὸς τῆς Ἰταλίας, δ) Ἡ λειτουργία καὶ ἡ λατρεία τῶν ἁγίων, ε) Ἡ θεολογία καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς καὶ ς) Ἡ τέχνη τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Ἰταλίας. Ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ πλευρὰ παρουσιάστηκαν εἰσηγήσεις τῶν Κων. Μπόνη, Εὐαγγ. Θεοδώρου, Ἀνδρέα Φυτράκη (τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν), Ἰω. Καλογήρου, Κων. Καλοκύρη, Ἰω. Φουντούλη (τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) καὶ τῶν Νικ. Τωμαδάκη (τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν) καὶ Μ. Ι. Μανούσκα (Διευθυντοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας καὶ καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης). Παράλληλα πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸ ἔργο τοῦ Συνεδρίου ὁργανώθηκαν καὶ μερικὲς ἀκόμη ἐκδηλώσεις, μὲ τὶς ὁποῖες ὑπογραμμίστηκε ἡ ἐπιθυμία τῶν συμμετεχόντων γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητα. Ἔτσι, στὶς 30 Ἀπριλίου ἐτελέσθη οἰκουμενικὴ δέηση στὸν Τάφο τοῦ ἁγίου Νικολάου, στὴν ὁμώνυμη βασιλικὴ τοῦ Bari, στὴν ὁποία πῆραν μέρος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ὀρθοδόξων ὁ μητροπολίτης Αἰμιλιανὸς καὶ τῶν καθολικῶν ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Bari Mons. Enrico Nicodemo. Τὴν Κυριακὴ 4 Μαΐου ἐτελέσθησαν ἐπίσης ἄλλες δύο θρησκευτικὲς τελετές, μία ὀρθόδοξη λειτουργία στὴν κρύπτη τοῦ ἁγίου Νικολάου (ἀπὸ τὸν ἀρχιμανδρίτη κ. Γεννάδιο Ζερβό, προϊστάμενο τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας στὴ Νεάπολη), καὶ μία καθολικὴ (ἀπὸ τὸν καρδινάλιο κ. J. Willebrands, πρόεδρο τῆς Καθολικῆς Γραμματείας καὶ τὴν Ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν). Στὶς 3 Μαΐου ὁργανώθηκε στὸν καθεδρικὸ ναὸ τῆς πόλης μουσικὴ ἐκτέλεση ἰταλοελληνικῶν ἐκκλησιαστικῶν μελῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ π. Bartolomeo De Salvo. Τέλος, στὶς 2 Μαΐου ἐγκαινιάστηκε στὴν Πινακοθήκη τοῦ Bari ἐκθεση τριάντα πέντε βυζαντινῶν εἰκόνων, οἱ ὁποῖες προέρχονταν κυρίως ἀπὸ ἑλληνικὲς ἐκκλησίες τῆς Ἀπουλίας.

I. K. X.

Διεθνές Συνέδριο για τη λατινική γλώσσα και φιλολογία.—Την τελευταία εβδομάδα του Ἀπριλίου 1969 συνεκλήθη στη Ρώμη από τὸ Istituto di Studi Romani διεθνὴς συνάντηση λατινιστῶν με θέμα τὴν προώθηση τῆς ἔρευνας καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμό τῆς διδασκαλίας τῆς λατινικῆς γλώσσας στὶς διάφορες χῶρες. Παρευρέθησαν τὰ μέλη τῆς Academia latinitati inter omnes gentes fovendae: G. S. Maguinness (Ἀγγλία), N. Barbu (Ρουμανία), P. Grimal (Γαλλία), I. Igsewijn (Βέλγιον), J. M. Mir (Ἰσπανία), P. Romanelli (Ἰταλία), V. Gortan (Γιουγκοσλαβία), E. Coleiro (Μάλτα), H. Tondini (Βατικανό), K. X. Γρόλλιος (Ἑλλάς), A. Thierfelder (Γερμανία), I. O'Meara (Ἰρλανδία), παρεκάθησαν ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου ρωμαϊκῶν σπουδῶν κ. G. Pacitti καὶ εἰδικῶς προσκληθέντες οἱ λατινιστὲς R. Schilling (Γαλλία), S. Mariotti (Ἰταλία), V. Ussani (Ἰταλία) καὶ O. Morra (Ἰταλία), V. Paladini (Ἰταλία), H. Paratore (Ἰταλία).

Οἱ συζητήσεις ἔγιναν σὲ λατινικὴ γλώσσα. Ἀποφασίστηκε ἡ ὀριστικὴ πραγματοποίηση τοῦ προσεχοῦς Συνεδρίου λατινικῶν σπουδῶν στὸ Βουκουρέστι. Προσδιορίστηκαν τὰ θέματα τῶν ἀνακοινώσεων καὶ ὀρίστηκαν οἱ ὀμιλητὲς. Γιὰ τὸ εἰδικότερο θέμα τῆς παρουσίας τοῦ ἑλληνικοῦ οὐμανισμού στὸ φιλοσοφικὸ ἔργο τοῦ Κικέρωνος ἐκλήθη νὰ παρουσιάσῃ εἰσήγησις ὁ κ. Κωνσταντῖνος Γρόλλιος, καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης.

3η Ἐτήσια Σύνοδος Συγκριτικῆς Φιλολογίας. — Πραγματοποιήθηκε στὶς 24 καὶ 25 Ἀπριλίου 1969 στὸ Λὸς Ἀντζελες. Τῇ Συνόδοι τῇ διοργάνωσε τὸ τμῆμα Συγκριτικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Νότιας Καλιφόρνιας. Οἱ κύριοι ὀμιλητὲς ἦταν καθηγητὲς Ἀμερικανικῶν Πανεπιστημίων καὶ τοὺς ἀπασχόλησαν θεωρητικὰ θέματα τῆς λογοτεχνικῆς κριτικῆς.

1ο Διεθνές Συνέδριο Λογοτεχνικῆς Κριτικῆς.—Τὸν Μάιο τοῦ 1969 συνῆλθε στὴν Πάρμα τῆς Ἰταλίας τὸ πρῶτο Διεθνές Συνέδριο Λογοτεχνικῆς Κριτικῆς. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἔλαβε μέρος ὁ ἱστορικὸς τῆς λογοτεχνίας κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς, με ἀνακοίνωσι πού ἀναφερόταν στὴ σχέση τῆς κριτικῆς με τὴν ἱστορία τῶν γραμμάτων. Τὸ Συνέδριο, στὶς 17 Μαΐου, ὕστερα ἀπὸ πρότασι τοῦ Yves Gaudou, προέδρου τοῦ συνδικάτου τῶν Γάλλων λογοτεχνικῶν κριτικῶν, κατέληξε στὴν ἀπόφασιν νὰ συσταθῇ μίᾳ Διεθνῆς Ἐταιρεία Λογοτεχνικῆς Κριτικῆς.

6ο Συνέδριο τῆς Διεθνοῦς Ὀμοσπονδίας Συγκριτικῆς Φιλολογίας (A.I.L.C.).—Θὰ συνέλθῃ στὸ Bordeaux ἀπὸ τὶς 31 Αὐγούστου ἕως τὶς 5 Σεπτεμβρίου 1970, με κεντρικὰ θέματα: 1) Λογοτεχνία καὶ κοινωνία· προβλήματα δομῆς (structure) καὶ προβλήματα ἐπικοινωνίας, 2) οἱ λογοτεχνίες τοῦ μεσογειακοῦ χώρου· κληρονομία καὶ ἀνανέωσι. Θὰ ὀργανωθοῦν ἐπίσης δύο συμπόσια γιὰ τὶς λογοτεχνικὰς σχέσεις Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς καὶ γιὰ τὶς λογοτεχνικὰς σχέσεις Ἀνατολῆς - Δύσεως. Ἡ διεύθυνσι τῆς γραμματείας εἶναι: Secretariat du VIe Congrès de l'A.I.L.C., Faculté des Lettres, Section de Littérature Comparée, Domaine Universitaire de Talence 33, Talence, France.

11ο Διεθνές Συνέδριο Ναυτικῆς Ἱστορίας.—Ἡ ἰταλικὴ ὑποεπιτροπὴ ναυτικῆς ἱστορίας καὶ ἡ πόλις τοῦ Bari, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς ναυτικῆς ἱστορίας, ὀργανώνουν ἀπὸ 28 Αὐγούστου ἕως 9 Σεπτεμβρίου 1969 τὸ 11ο Δι-

εθνές Συνέδριο Ναυτικής Ιστορίας. Θέμα του Συνεδρίου θα είναι: «Οί πλόες στη Μεσόγειο και οί ήπειρωτικοί τους σύνδεσμοι από τόν 11ο ως τόν 16ο αιώνα». Τό Συνέδριο θα έχη τήν πρωτοτυπία ότι θα πραγματοποιηθῆ μέσα σ' ἓνα πλοῖο (τό «Ausonia» τῆς Ἑταιρείας Adriatica) και μάλιστα κατά τή διάρκεια τοῦ πλοῦ. Τό πλοῖο θα πραγματοποιήσῃ τό ἀκόλουθο δρομολόγιο: Bari, Ρόδος, Βυρηττός, Ἀμμόχωστος, Κωνσταντινούπολη, Ἡράκλειο, Bari, Dubrovnik, Βενετία. Διευθυντής τοῦ Συνεδρίου: Prof. Federico Melis, via San Gallo 123, 50129 Venezia (Ἰταλία).

Συμπόσιο γιά τή νεοελληνική λογοτεχνία στό Princeton.—Ἡ Ἑταιρεία Νεοελληνικῶν Σπουδῶν, μέ τήν ὑποστήριξη τοῦ American Council of Learned Societies και ἐν συνδυασμῷ μέ τό Συμβούλιο Κλασικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Princeton, διοργανώνει συμπόσιο γιά τή νεοελληνική λογοτεχνία και τίς σχέσεις της μέ τήν Εὐρώπη, πού θα πραγματοποιηθῆ στό Πανεπιστήμιο τοῦ Princeton ἀπό 29 Ὀκτωβρίου ως 31 Νοεμβρίου 1969. Τά θέματα πού θα ἀναπτυχθοῦν θα εἶναι ἡ σχέση τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας και τῆς εὐρωπαϊκῆς παράδοσης, καθώς και οί εὐρωπαϊκές πηγές τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας κατά τόν 20ῦ αἰώνα· θα ἐξετασθοῦν ἐπίσης ζητήματα σχετικά μέ τή διδασκαλία τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας και φιλολογίας σέ πανεπιστημιακό ἐπίπεδο. Στό συμπόσιο ἔχουν προσκληθῆ πολλοί νεοελληνιστές ἀπό τήν Ἑλλάδα και τίς εὐρωπαϊκές χώρες. Πληροφορίες: Καθηγητήν κ. Edmond Keeley, Λουκιανοῦ 17, Ἀθήνας 139.

Νεοελληνική Βιβλιογραφία στήν Ἀμερική.—Μέ πρόταση τῆς νεοσύστατης «Ἑταιρείας Νεοελληνικῶν Σπουδῶν» στό Princeton (βλ. Ἑλληνικά 21[1964]484) ἡ Ἑταιρεία Νεωτέρων Γλωσσῶν (Modern Language Association of America) ἀποφάσισε νά συμπεριλάβῃ γιά πρώτη φορά στήν ἐτήσια βιβλιογραφία πού ἐκδίδει και τμήμα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας. Τό τμήμα αὐτό θα ἀποτελῆται ἀπό λήματα βιβλίων και ἀπό ἀποδελτίωση ἑλληνικῶν και ξενόγλωσσων περιοδικῶν, τά ὅποια θα περιέχουν ἄρθρα γιά τὰ ἐξῆς θέματα: Βυζαντινή λογοτεχνία, νεοελληνική λογοτεχνία, λαογραφία και γλωσσολογία. Ἡ ἐργασία γιά τήν κατάρτιση τῆς βιβλιογραφίας σέ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς λογοτεχνίας και γλωσσολογίας στά διάφορά της τμήματα γίνεται ἐθελοντικά ἀπό καθηγητές και ἐρευνητές Ἀμερικανικῶν και ἄλλων Πανεπιστημίων.

Ἡ «Ἑταιρεία Νεοελληνικῶν Σπουδῶν» παρακαλεῖ ὅσους θέλουν νά βοηθήσουν σ' αὐτή τήν πρώτη σοβαρή βιβλιογραφική προσπάθεια πού γίνεται γιά τὰ νεοελληνικά γράμματα στίς Ἠνωμένες Πολιτεῖς, νά στείλουν βιβλία και περιοδικά γιά βιβλιογράφηση στήν υπεύθυνη γιά τό Νεοελληνικό Τμήμα τῆς βιβλιογραφίας Καν Ενρο Layton, 4 Johns Road, Setauket, L.I., New York 11733, U.S.A.

Ἀκαδημία Λατινικῶν Σπουδῶν.—Μέ ἔδρα τό Istituto di Studi Romani τῆς Ρώμης ἰδρύθηκε στήν Ἰταλική πρωτεύουσα ἡ Academia latinitati inter omnes gentes foveandae. Ὡς βασικός σκοπός τῆς Ἀκαδημίας ἀναφέρεται ἡ τόνωση τῆς μελέτης τῆς λατινικῆς γλώσσας και φιλολογίας και ἡ διάδοση τῆς λατινικῆς ὡς ζωντανῆς γλώσσας. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπιδιώξεών της θα εἶναι ἡ ὀργάνωση σειρᾶς θερινῶν μαθημάτων τῆς ζωσῆς λατινικῆς, πού θα γίνονται τό φθινόπωρο στήν Ἰταλική πρωτεύουσα και θα προορίζονται γιά σπουδαστές τῆς λατινικῆς φιλολογίας προερχομένους ἀπό τὰ πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς και τῶν ἄλλων ἡπειρῶν.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντῖνος Γρόλλιος ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.— Ἐκλογές καὶ διορισμοὶ νέων καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς : Κατὰ τὸ πρῶτο ἐξάμηνο τοῦ 1969 ἐξελέγησαν οἱ παρακάτω καθηγητές:

Νικόλαος Πλάτων, τακτικὸς στὴν τακτικὴ—ὡς τώρα ἑκτακτο αὐτοτελῆ—ἔδρα τῆς Προϊστορικῆς Ἀρχαιολογίας.

Εὐδόξος Τσολάκης, ἑκτακτος ἐπὶ τριετῆ θητεία στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας (3.4.1969).

Δημήτριος Λυπουρλής, ἑκτακτος ἐπὶ τριετῆ θητεία στὴν α' ἑκτακτὴ αὐτοτελῆ ἔδρα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας (3.4.1969).

Ἀναστάσιος Μέγας, μόνιμος στὴν ἑκτακτὴ αὐτοτελῆ ἔδρα τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας (3.4.1969).

Χριστίνα Δεδούση, ἑκτακτος ἐντεταλμένη στὴν δ' τακτικὴ ἔδρα τῆς Κλασικῆς Φιλολογίας τοῦ Τμήματος Ἰωαννίνων (24.4.1969).

Ἀντώνιος Θαβώρης, ἑκτακτος ἐντεταλμένος στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς Γλωσσολογίας τοῦ Τμήματος Ἰωαννίνων (8.5.1969).

Κατὰ τὸ πρῶτο ἐξάμηνο τοῦ 1969 διορίστηκαν ἐπίσης οἱ ἐξῆς νέοι καθηγητές: Θεόδωρος Σαδικάκης, ἑκτακτος ἐντεταλμένος ἐπὶ τριετῆ θητεία στὴν ἑκτακτὴ αὐτοτελῆ ἔδρα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας (17.1.1969).

Νικόλαος Μπούσουλας, τακτικὸς στὴ β' ἔδρα τῆς Φιλοσοφίας (17.4.1969).

Στέφανος Παπαδόπουλος, τακτικὸς στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς Νεωτέρας Ἱστορίας τοῦ Τμήματος Ἰωαννίνων (6.5.1969).

Χρῖστος Φράγκος, ὡς τώρα ἑκτακτος ἐντεταλμένος, τακτικὸς στὴν ἔδρα τῆς Παιδαγωγικῆς τοῦ Τμήματος Ἰωαννίνων (6.5.1969).

Ἀνδρέας Μιχαηλίδης - Νουάρος, ὡς τώρα ἑκτακτος ἐντεταλμένος, τακτικὸς στὴν ἔδρα τῆς Παιδαγωγικῆς (17.5.1969).

Ἀναγόρευση διδασκτῶρων : Κατὰ τὸ πρῶτο ἐξάμηνο τοῦ 1969 ἀναγορεύτηκαν οἱ ἐξῆς διδάκτορες τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς:

Δημήτριος Τομπαΐδης, με θέμα: «Τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα τῆς Θάσου», τὴν 9ῃ Ἰανουαρίου 1969.

Ἰωάννης Τσουδερὸς, με θέμα: «Ἡ ὀρολογία τῶν μερῶν τοῦ κεφαλιοῦ καὶ τοῦ λαιμοῦ στὰ ἀρχαῖα, μεσαιωνικὰ καὶ νέα ἑλληνικά», τὴν 20ῃ Μαρτίου 1969.

Μαρία Μάνιου - Βακάλη, με θέμα: «Ἀριστοτελικές ἀπόψεις γιὰ τὴν μνήμη στὸ φῶς τῆς νεώτερης πειραματικῆς ψυχολογίας», τὴν 24ῃ Ἀπριλίου 1969.

Μιχαὴλ Σετᾶτος, με θέμα: «Τὰ ἐτυμολογικὰ σημασιολογικὰ ζεύγη λογίων καὶ δημοτικῶν λέξεων τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς», τὴν 8ῃ Μαΐου 1969.

Γεώργιος Πλουμίδης, με θέμα: «Τὸ βενετικὸν τυπογραφεῖον Θεοδοσίου», τὴν 8ῃ Μαΐου 1969.

Μαρία Χαρίτου - Φατούρου, με θέμα: «Παράγοντες νοσημοσύνης: ἐκπαίδευση καὶ ἡλικία».

Ἀναγόρευση ἐπιτίμων διδασκτῶρων : Στις 22 Ἰανουαρίου 1969 ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ἀναγόρευσε ἐπίτιμο διδάκτορα τὸν κ. Κωνσταντῖνο Σπυριδάκη, δ. φ. τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου καὶ Ὑπουργὸ Παιδείας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Μετὰ τὴν ἀναγόρευσή του ὁ κ. Σπυριδάκης ἐμίλησε με θέμα: «Ἡ Κύπρος μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως εἰς τὴν ἱστορικὴν της πορείαν».

Στις 11 Μαρτίου 1969 ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ἀναγόρευσε ἐπίσης ἐπίτιμο διδάκτορα τὸν κ. Douglas Dakin, καθηγητὴ τῆς ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Λονδίνου. Ὁ κ. Dakin ἐμίλησε ἐλληνικά με θέμα: «Ἡ ἐθνικὴ ἐνοποίηση τῆς Ἑλλάδας ἐν συγκρίσει με τὸ ἰταλικὸ Risorgimento».

Στις 23 Ἀπριλίου 1969 ἡ Σχολὴ Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἀναγόρευσε ἐπίτιμο διδάκτορα τὸν κ. Willibald Plöche, καθηγητὴ τοῦ δικαίου τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βιέννης, ὁ ὁποῖος καὶ ἐμίλησε με θέμα σχετικὸ με τὴν ἔδρα του.

Διαλέξεις ξένων καθηγητῶν: Προσκεκλημένοι ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ἔδωσαν διαλέξεις κατὰ τὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ 1969 οἱ ἀκόλουθοι ξένοι ἐπιστήμονες:

Dagmar Bartonhova, ὕφηγῆτρια τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βrno: «Great Moravian Empire as the Cradle of West Slavonic Civilisation» (13.2.1969).

Antonin Bartonek, καθηγητῆς τῆς φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βrno: «Mycenaean Greek and Prehistoric Greek Dialectology» (14.2.1969).

Ὁ πατὴρ V. Laurent, καθηγητῆς τοῦ Institut Français d'Études Byzantines στὸ Παρίσι: «L'apport des lettres byzantines à la renaissance européenne» (24.4.1969).

Mario Napoli, καθηγητῆς καὶ Διευθυντῆς Ἀρχαιοτήτων: «Ὁ τάφος τοῦ δύτου στὸ Paestum» (ἰταλικά, με προβολὴ διαφανειῶν) (16.5.1969).

Ἐπίσης, προσκεκλημένος ἀπὸ τὴ Θεολογικὴ Σχολή, ὁ καθηγητῆς τῆς λειτουργικῆς στὸ Ποντιφικικὸ Ἀνατολικὸ Ἰνστιτούτο τῆς Ρώμης πατὴρ Juan Mateos, S.J., ἐμίλησε ἐλληνικά με θέμα: «Ἡ μικρὰ εἴσοδος τῆς θείας λειτουργίας».

Μνημόσυνο Μανόλη Τριανταφυλλίδη.—Στις 20 Ἀπριλίου συμπληρώθηκαν δέκα χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ ἄλλοτε καθηγητῆ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ μεγάλου εὐεργέτη τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Μανόλη Τριανταφυλλίδη. Ὅπως εἶναι γνωστὸ ὁ Μ. Τριανταφυλλίδης ἄφησε με τὴ διαθήκη του δόλοκληρη τὴν περιουσία του στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης καὶ με τὰ χρήματα αὐτὰ συντηρεῖται τὸ «Ἰνστιτούτο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν» (Ἰδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη). Με τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ἐτέλεσαν τὴν Κυριακὴ 25 Μαΐου ἀρχιερατικὸ μνημόσυνο στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας, κατὰ τὸ ὁποῖο ἐμίλησε ὁ Πρύτανις κ. Στ. Καψωμένος καὶ ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα τοῦ τιμωμένου καὶ τὸ ἔργο του γιὰ τὴν ἐλληνικὴ γλώσσα καὶ παιδεία. Ἐπίσης, στίς 29 Ἰουνίου ἐγινε στὴν Ἀθήνα, στὴν ὁδὸ Πατριάρχου Ἰωακείμ, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπίτι ὅπου ἐζῆσε καὶ πέθανε ὁ Μ. Τριανταφυλλίδης, σεμνὴ τελετὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἀποκαλύφθηκε ἀναμνηστικὴ πλάκα. Τὸ Πανεπιστήμιο ἀντιπροσώπευσε ὁ Πρύτανις κ. Στ. Καψωμένος, ὁ ὁποῖος καὶ εἶπε λίγα λόγια σχετικά, καὶ τὸ Ἰδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη ὁ πρόεδρος κ. Ν. Ἀνδριώτης καὶ οἱ σύμβουλοι κ. κ. Ι. Θ. Κακριδῆς καὶ Α. Γ. Τσοπανάκης. Φίλοι τοῦ Τριανταφυλλίδη καὶ ἄλλοι λόγιοι καὶ ἐπιστήμονες παρακολούθησαν τὴν τελετὴ.

Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

1. Διαλέξεις. Ἀπὸ τὸν Ἰανουάριο ὡς τὸν Μάιο τοῦ 1969 ἡ Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν διοργάνωσε τὶς ἐξῆς διαλέξεις:

Κωνσταντίνου Καλοκώρη, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα «Τὸ ἄστρον τῆς Βηθλεὲμ εἰς τὴν βυζαντινὴν τέχνην» (15.1.69).

Βασιλείου Λαούρδα, διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, με θέμα «Ἡ προσωπικότης τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἀρριανοῦ» (29.1.69).

Παναγιώτου Γυϊόκα, δικηγόρου, με θέμα «Συμμαχία τοῦ Φιλίππου τοῦ Ε΄ μετὰ τοῦ Ἀννίβα κατὰ τῆς Ρώμης» (12.2.69).

Ἀντωνίου - Αἰμιλίου Ταχιάου, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα «Αἱ ἀπαρχαὶ τῆς βουλγαρικῆς ἐθνικῆς κινήσεως ἐν Μακεδονίᾳ» (26.2.69).

Κωνσταντίνου Παπουλίδη, διευθυντοῦ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Μακεδόνων Σπουδαστῶν, με θέμα «Αἱ πνευματικαὶ ἐπιδράσεις τοῦ Ἀγίου Ὁρους εἰς τὸν βαλκανικὸν χρόνον κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα» (12.3.69).

Ἰωάννου Βασδραβέλλη, γενικοῦ γραμματέως τῆς Ἑταιρείας, πανηγυρικὴ διάλεξις γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἑορτὴ τῆς 25 Μαρτίου, με θέμα «Ἡ ἔκρηξις τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 εἰς τὴν Μακεδονίαν» (23.3.69).

Παύλου Τσάμη, διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου Ἀποδήμων Μακεδόνων, με θέμα «Τὸ ὀδοιπορικὸν τοῦ Παύλου Μελά εἰς Μακεδονίαν» (2.4.69).

Φωτίου Πέτσα, ἐφόρου ἀρχαιοτήτων, με θέμα «Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ 1968» (14.5.69).

2. Διεθνῆ Συνέδρια. Στὸ Α΄ Διεθνὲς Κυπρολογικὸ Συνέδριο, ποῦ συνήλθε στὴ Λευκωσία, τὴν Ἑταιρεία ἐκπροσώπησαν ὁ πρόεδρος, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Χαράλαμπος Φραγκίστας, καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς κ. Ἰωάννης Βασδραβέλλης. Ἐπίσης παρέστησαν καὶ ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας κ.κ. Νικόλαος Ἀνδριώτης καὶ Ἀπόστολος Βακαλόπουλος.

3. Ἐκδρομὴ. Τὴν 15ῃ Ἰουνίου πραγματοποιήθηκε ἡ ἔτησίαι ἐκδρομὴ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας στὴ Βέροια - Νυμφαῖο Ναούσης - Ἐδεσσα - Καρυδιά (περιοχῆς Ἄγρια) πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων με ξενάγησιν τῶν ἀρχαιολόγων δίδος Ἀλίκης Στουγιαννάκη καὶ κ. Ἰωάννη Τουράτσογλου. Τὸ ἀπόγευμα οἱ ἐκδρομεῖς ἐπισκέφθηκαν κοντὰ στὸ χωριὸ Καρυδιά τὸ ἥρωο τῶν μακεδονομάχων Καπετᾶν Ἄγρια καὶ Ἀντωνίου Μίγκα καὶ παρακολούθησαν τελετὴ γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς δολοφονίας τους, ὅπου μετὰ ἀπὸ σύντομην ὁμιλίαν τοῦ γενικοῦ γραμματέως κ. Ἰω. Βασδραβέλλη, ὁ κ. Νικόλαος Ἀνδριώτης, ἀναπληρωτῆς τοῦ προέδρου, κατέθεσε στέφανο ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας.

Προσθήκη στὸν κατάλογο Μονῆς Κουτλουμουσίου. — Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1969, σὲ μιὰ νεώτερη ἐπίσκεψίν μου στὴν Μονή, εἶχα τὴν εὐκαιρίαν (ὅπως τὸ εἶχα ὑποθέσει καὶ παλαιότερα, βλ. τόμ. 21, σελ. 347) νὰ βρῶ τὰ πιὸ πολλὰ ἀπὸ τὰ χφφ ποὺ σημειώθηκαν ἐδῶ παραπάνω (σ. 105, ἀρ. 4), ὅσα δὲν εἶχαν βρεθῆ Βρηκκα ἀκόμα καὶ νέα χφφ, με τοὺς ἀριθ. 760 - 771. Ἡ περιγραφή τῶν χειρογράφων αὐτῶν (καὶ ἡ διόρθωσις ἐπομένως τῶν στατιστικῶν στοιχείων καὶ τοῦ Πίνακα ἀντιστοιχίας) θὰ δημοσιευτῆ ὡς ἐπίμετρο στὴν προβλεπομένη ἀνατύπωσις τοῦ καταλόγου ὡς αὐτοτελοῦς βιβλίου (μαζὶ καὶ με τοὺς συμπληρωματικῶς καταλόγους ἄλλων ἀγιορετικῶν μονῶν).

Παντελεήμων Λαυριώτης

(1893 - 1969)

Οί προσκυνητές και οί μελετητές τών χειρογράφων τοῦ Ἁγίου Ὁρους αἰσθάνθηκαν βαθύτατη θλίψη μαθαίνοντας τὸ θάνατο τοῦ γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου, ἄλλοτε βιβλιοθηκαρίου τῆς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας. Ἦταν σὲ ὅλους γνωστός ὁ πρῶτος αὐτὸς μοναχὸς καὶ ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε ἐξυπηρετήσει μὲ τὴν προθυμία καὶ τὶς γνώσεις του τοὺς ἐπιστήμονες, Ἕλληνες καὶ ξένους, στίς ἔρευνές τους στὴν πιὸ πλούσια ἀπὸ τὶς ἁγιορειτικὲς βιβλιοθῆκες. Στὸ μικρὸ (ἄλλοτε) δωμάτιο τῆς βιβλιοθήκης μὲ τὰ 2000 περίπου χειρόγραφα, φροντισμένα καὶ ταχτοποιημένα ὀλόγυρα στοὺς τοίχους, ὁ κοσμικὸς ἐπιστήμων ἐμάθαινε πολλὰ ἀπὸ τὸν λόγιο μοναχό, καὶ ἡ γλυκύτητα τῆς ὁμιλίας του ἔδινε ιδιαίτερη χάρη στίς μακρὲς ὥρες τῆς κοπιαστικῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ ὁ γέρον Παντελεήμων ἦταν πρόθυμος νὰ παρέχη στοὺς ἐρευνητὲς πληροφορίες καὶ μὲ τὴν ἀλληλογραφία, καθιστώντας ἔτσι πολλὰς φορὲς περιττὴ μιὰ ἐπιτόπιο ἔρευνα.

Ὁ γέρον Παντελεήμων, κατὰ κόσμον Κωνσταντῖνος Κυριακίδης, γεννήθηκε τὸ 1893 στὸ Νεοχώρι τῆς Κύπρου καὶ ἤρθε τὸ 1921 στὴν Ἱερά Μονὴ Μεγίστης Λαύρας, ὅπου καὶ τὸν ἐπόμενο χρόνο ἐκάμην μοναχός. Τὸ 1932 προήχθη σὲ γέροντα καὶ τὸ 1947 σὲ προϊστάμενο. Τὴ διεύθυνση τῆς βιβλιοθήκης ἀνέλαβε τὸ 1933 καὶ τὴν ἐκράτησε γιὰ τριάντα ὀλόκληρα χρόνια, ὡς τὸ 1963, ὅποτε παραιτήθηκε λόγω ἀσθενείας. Στὸν γέροντα Παντελεήμονα χρωστοῦμε καὶ πολλὰ δημοσιεύματα, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα φιλοξενήθηκαν σὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ. Τὸ σημαντικότερο εἶναι ἀναμφισβήτητα ὁ Συμπληρωματικὸς κατάλογος χειρογράφων κωδικῶν I. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Ἁγίου Ὁρους, ὁ ὁποῖος, μὲ εἰσαγωγή τοῦ κ. Ν. Β. Τωμαδάκη, δημοσιεύτηκε στὴν ΕΕΒΣ 28 (1958) 87 - 203. Τὸ χῶμα τῆς Μονῆς τῆς μετανόιας του ὅπου ἐτάφηκε, ἄς τοῦ εἶναι ἐλαφρό. Οἱ ἐπιστήμονες βυζαντινολόγοι καὶ παλαιογράφοι θὰ τιμοῦν εὐλαβικὰ τὴ μνήμη του καὶ θὰ νοσταλοῦν τὴν πρόθυμη συνεργασία του.